

[COVER]

Ismi Hādhihi Ishi' ra bi Kalimati l- 'Ajami

(Mai Sana'a ba ya Tsiya)

Naṭami Mu 'allim Amīnu Na Baban-Inda Kano Yalwa

Lambar-Gidansa Dari-Huḍu da Tamanin da Shida

Ga Sifa ta Sanin daka Kasa

Qāla 'alayhi l-ṣalātu wa l-salāmu: inna mina l-shi' ra la-ḥikmatin

Unzur fa hāzihi Ṣanā' atu l-Muwallif, inshā ' Allāhu Al-Karīm

Annashiru Mu'allin Aminu Na Baban-Inda, Kano Yalwa, wa lā yajūzu ṭab'uhā ahadīn

illā bi idhnihi faqad, A H

[Page 1]

Bismi l-Lāhi al-Raḥmāni al-Rahīmi

Ṣala l-Lāhu 'alā Sayyidinā Muḥammad wa ālihī wa ṣaḥbihī wa sallam

Bismi l-Lāhi Rabbanā ba ni sa'a	Zan waƙar waɗanda ba sa sana'a
Jama'a du ku karkaɗe kunnuwanku	Ku ji waƙar waɗanda ba sa sana'a
Gantali gantafalfala ba ku aiki	Ko ko ba ku so a ce ku yi sana'a
Mai yawo cikin gari ba dalili	Ba aikin fari ba ƙi ba sana'a
Ba ya arziƙi mutin dun ku gane	Mutu ƙar anka ce fa ba ya sana'a
In an ganshi ma da riga ta kirki	Sai an sha jinin jiki babu a'a
Dole a sha jinin jiki man a ce mai	A ina za ya san kuɗi bai sana'a
Karshe sai a dinga ce mar ɓarawo	Suna ne na wanda ba ya sana'a
Ba zai ce da kaifa to mai na ɗauka	Tsoro zai ji kar a je gun shari'a
Nema nai ake akama a ɗaure	Bai rasa laifuka wajan mai shari'a
Da ka ce ko da shifa kyat sai ya ruga	Marashin gaskiya marar yin sana'a
Sanan kun ga du mutane na kirki	Ba su amince wa marar yin sana'a
Kuma firarsu kar ku soma ku jita	Zagin malamai masu ɗa'a
Kuma ko za'a ce cikinmu cikinmu	Waye mai kuwa ɗai marar yin sana'a
Wa ye mai zaman zato don a bashi	Cenai mai mutun marar yin sana'a
Ko sata akai a kudan ku gane	Sai an sha waɗanda ba sa sana'a

[Page 2]

Mai toshashshiyar basira daƙiki	Shine ke zama yake ƙin sana'a
---------------------------------	-------------------------------

Mai roƙon ɗari kuwa bogen waninsa	Gara ka daina yi ka je kai sana'a
Da ya roƙeka, ce da shi ba ka ba shi	Kar ka ji tausayin marar yin sana'a
Gara ka baiwa mahaukaci ma abinci	Da ka baiwa mutum marar yin sana'a
In ka ba shi ka ga ka sabi Allah	In ka hanashi ka bi ƙaulin Shari'a
Ko za ka faman hana sa a bashi	Mai ɓarnar kuɗi, marar yin sana'a
Kuma firarsu ca suke wane rowa	Sun yi suka ga wanda ke yin sana'a
Da ka ce wane na da rowa kwaɗayi	Kwaɗayi na ga wanda ba ya sana'a
Tafi wofi, ba zan abota da kai ba	Dan ni ba ni san marar kyan sana'a
Nassi ne ya ce ba'a ƙaryata ba	Kar a ku sancin wanda ba ya sana'a
Sai aikin assha kawai ba na kirki	A wajen wanda ke zama ba sana'a
Kuma san zuciya a nanne ya zauna	Can gun wanda ke zama ba sana'a
Ko ban san kuɗi ba, na gode Allah	A ce dai da ni ina yin sana'a
In Allah ya so wulafanta bawa	Sai ka tarar da shi fa ba ya sana'a
Ba a ce kaza na da muni,	Mai gaba da malamai masu ɗa'a
Da ya ga kuɗinka, yai kamar za ya ƙwace	Shi ko baida ƙoƙarin ya yi sana'a
Sai ya yi sana'a kayar, shi ya ɗauka	Ka ji wofi da ba ya so ya yi sana'a
Shi mai sammakon fitar kasuwa ne	Ba ya je bane fa dan ya yi sana'a

[Page 3]

Neman tsuntuwa fa shine ya kaishi	Sana banza yana ga munin sana'a
To in banda ma basira ta toshe,	Yaya za ku ɗau zama ba sana'a
A zaune fa arziki ba zai taddaku ba	Ai sai kun biɗeshi sai kun sana'a
A sa'o'inka kowanne in ka duba,	Sai ka ga kowanne yana yin sana'a

To kai me ya sa ka zauna ka miƙe?	Kake roƙonsu ba ka so ka yi sana'a?
Bari yin ta ƙama da kai malami ne,	Karatu shi ya ce a je a yi sana'a
Mai neman shina da shi mai sanarwa	Ba a ce ko waninsa kar ya yi sana'a
An ce malamin da ba ya sana'a	Zai san zuciya ya kauce shari'ah
Annabi shugabanmu ma yai fatauci	In koyi kake da shi, ka yi sana'a
A cikin Samraqandi an san sana'a	Wacce ta nuna wajibun a yi sana'a
Ibrahima annabi ne na Allah	Kuma ya fi ka, ka gani yai sana'a
Annabi Dawuda an fada ya yi ƙira,	Yai sulke ku tabbatar yai sana'a
Annabi Ya'u yai kafinta shi ko,	Kowanne cikinsu dai yai sana'a
Du mai sansu ko ashe wajibi ne	Ya yi koyi da su mutum ya yi sana'a
Ko gata fa za ka nunawa dƙanka,	An ce kar ka barshi ba ya sana'a
An ce kar ka ce kuƙi ne akwai su,	Ai ka ba shi ya yi zama ba sana'a
In kuma babu kai fa, wa za ya bashi?	Ba mai bashi gashi ba ya sana'a
Kuma yaƴansa sai su zo mar ya basu,	A ina za ya zam kuƙi bai sana'a?

[Page 4]

To ai kun ga akhira ta yi muni	Girma yari ga ya zau ba sana'a
Har abada cikin shukuna da yinwa	Yinwa na cikin mara yin sana'a
Du a gari ko babu mai ba su bashi	Don ba sa biya marasa sana'a
Mata ma ashe suna son na kirki	Don ni na ga sun fi son mai sana'a
Ba birni ba kun gani ko a ƙauye	Baida farin jini marar yin sana'a
Kai ni na tsaya fa tsaina ku duba	Ban hango masu marar yin sana'a
Domin ko kare akwai masu son sa	Ba mai san mutum marar yin sana'a

Wanda kare ya fishi shi yai asara	Auzu min wadanda ba sa sana'a
Ni nai man tsari nake kar na gansu	Wa zai so ganin marar kyan dabi'a
Da kuma za su shiryu da sai na sosu	Har ma mu yi abotaka don sana'a
Halinku fa shi kawai ake ki ku gane	Domin an ga ba ku kiyawuk dabi'a
Kuma ni yanzu shawarata gareku	Don Allah ku bar zama ba sana'a
To amma fa ga ka shedi gareka	In kun yarda za ku ji ku yi sana'a
Kar ku yi daudu kun ga kar ku yi kawalci	Kar ku yi kanzagin kudu kun ga ku yi sana'a
Abin da ya sa na ce kar ku yi su	Domin babu su a babin sana'a
Gantali koko yanzu zan tarbeku	Mene ne ya sa kuke kin sana'a
Ba kuwa a ce da ni fa da san jiki ba	Domin ko a zaune sai a yi sana'a
Ko kun fid da rai da yin arziki ne	Watakil shi ya sa kuke kin sana'a

[Page 5]

Ko aure mutum ya nema garinnan,	Ba a bashi sai yana yin sana'a
Sarki na ga ya yi doka ta kirki	Da yacce kar a bar mararsa sana'a
Ni babban abinda ke ba ni haushi,	Babu kamar zama kawai ba sana'a
Ko ka gano mutum jiki lafiya lau,	Amma wai yana bara ba sana'a
Ba kuturu ba kun ga shi ba makaho	Wai mai lafiya yana kin sana'a
Idan suka zo suna bara kar a basu	Ba'a taimakon mara kyan dabi'ah
Masakai za a dinga baiwa Allah	Da fakirai masu kyawun dabi'ah
Na zo kanku masu karyar sharifta	Makwadaita wadanda ba sa sana'a
Kaga kato waje-waje na ta yawo,	Wai shi ga sharufta ba ya sana'a
Mai karyar shariftaka, to ka daina,	Girman kai ku yaddashi ku yi sana'a

Allah Ya la'anci karyar sharifta	Kaulin Annabinmu, kaulin Shari'a
Mafi girma gareshi Allah Tabara	Mai tsoron sa, wanda ke bin Shari'a
Domin an sani shariffai na Allah,	Ba sa yin kwaɗai sabili da ɗa'a
Ya Allah ba mu albarkacinsu,	Sa buɗi ga dukkan mai yin sana'a
Domin du a duniya in ka duba,	Ba banza irin marar yin sana'a
Duba in ma'aikata sun taho man,	Ba sa kama wanda ke yin sana'a
Da sun je kama masu laifi da aibi,	Sai su haɗa da wanda ba ya sana'a
Kyautar duniya ana baiwa-bawa,	Shashi sai ta zo ta hanyar sana'a
Mai barcin dare da rana daƙiƙi	Shi dai ba rabansa ba ya sana'a

[Page 6]

Ni na tabbata kuɗi arziki ne	Ba'a samunsu sai ta hanyar sana'a
Ina kun biyar a nan zani Legas (Lagos)	Zan karas waɗanda basa sana'a
A babbar kotu zana ce sun ci bashi	Kuma ba sa biya fa sai mun Shari'a
Du in tsoratar dasu su daina	Zaman banza duringa dai yin sana'a
Ko a jiya ka bai mara yin sana'a	Karshe kai da shi fa sai kun Shari'a
In ka jiya ka ce ya ɗauko ya baka	Cewa zai yi ya ɓaci babu a'a
Sai rikici da kai da shi nan ya tashi	Bar huɗɗa da wanda ba ya sana'a
Mai san naka shi ko bai baka nasa	Shi ne mai kuɗi da munin ɗabia'a
Mummunar zato idan zaka yi shi	Sai ka yi can wajan marar yin sana'a
Kyakyawan zato idan zaka yi shi	Yi shi ga muminin mutun mai yin sana'a
Mabuɗin arziki fa to yin sana'a	Makullin arziki rashin yin sana'a
Nan zan sallama da ku ni Aminu	Mu jin hajiya na bar mai kyan yin ɗabi'a

Aminu ne Kano mawaƙu a Yalwa	Kuma ni taila ne ina yin sana'a
Abban [baban] Safiya da Abu nin Aminu	Baban Maimuna mawaƙin sana'a
Ban waƙa ba don a ce nai fusaha	Sai dai na yi dan a ji ai sana'a
Hijira ta hi ɗari uku da tamanin	Ka san ya biyar kasa dubu kai sharia
Salli [Salati] ubangiji ga shumagabanmu	Har Ali sahabatu masu ɗa'a

Tammat bi ḥamdi l-Lāh wa ḥusni awnihi

Bi qalami Malam Yaro Hakayi Yalwa

‘Āma

1388 AH